

Újabb adatok Magyarország Hymenoptera-faunájához.

(Dolgozat a budapesti Paedagogium biológiai laboratóriumából.)

Irta Móczár Miklós és Henter Pál.

Az 1905. év tavaszától kezdve 1906. júniusáig ketten foglalkoztunk különösen a hártýásszárnyú rovarok gyűjtésével és feldolgozásával. Ez idő alatt úgy a köteles kirándulási napokon, mint összes szabad időnkben, mintegy 600 fajt 5200 példányban gyűjtöttünk az alább jelzett helyeken. Gyűjtéseink eredményét, hozzávéve többi társaink, különösen pedig *Sztancsik László* (Hatvan), *Zepeniág Jenő* (Mehádia) kollégáinknak 1906/7. évi gyűjtéseit, a következőkben hazánk rovarfaunájának behatóbb ismerete céljából ezennel közzétesszük. Megjegyezzük, hogy azon fajok neveit, melyek már elődeink ugyanazon a helyeken gyűjtöttek, jelen enumerációból kihagytuk, miután azok egy előbbi közleményben feltalálhatók.*)

Közleményünkben sok ritka faj is van felsorolva, mutatván azt, hogy hazánkban mily háládatos a hártýásszárnyú rovaroknak a gyűjtése. Így a faunakatalogus adatai szerint hazánkból csak 1—2 példányban ismert *Amauronematus fallax* Lep., *Hoplismenus pica* Wesm., *Banchus similis* Kriechb., *Pompilus laesus* Mocs., *Pison atrum* Spin., *Anthrena dorsata* K., *Halictus clypearis* Schk., stb. fajokat is megtaláltuk új lelőhelyeken. Sok más ritkább-közönségesebb faj lelőhely adatát megerősítettük vagy előfordulásuk ismeretét kibővítettük, előmozdítván ezzel a fajok földrajzi elterjedésének tágabb tudását.

Könnyebb áttekintés kedvéért még a fontosabb gyűjtőhelyeinket s az ott gyűjtött fajok számát is összeállítottuk. Így: *Mehádia* 168 faj; *Tiszaalpár* 125 faj; *Hatvan* 85 faj; *Budapest* (Lágymányos, Német-, Farkas-, Szépvölgy, Római fürdő) 80 faj; *Visegrád* 78 faj; *Pécs* 50 faj; *Putnok* 25 faj; *Tatatóváros* 22 faj; *Harta*, *Kőhidgyarmat* 15—15 faj; *Acsalag* (Sopron m.) 11 faj; *Terehovai völgy* 9 faj; *Dobsina*, *Trencsén*, *Trencsénteplicz* 6—6 faj; azonkívül még 29 község 1—5 faj.

*) V á n g e l J e n ő: Adatok Magyarország rovarfaunájához. Hymenoptera (Rovartani Lapok XII, 1905, 143—147, 186—189. l.)

Végül pedig a legkedvesebb kötelességünknek tartjuk, hogy igaz köszönetet mondjunk ezúton is M o e s á r y Sándor kir. tanácsos, nemzeti muzeumi igazgató őr stb. kiváló szaktudósunknak azon lekötelező szívésségeért, hogy meghatározásainkat felülvizsgálta s kétes fajainkat meghatározta.

A meghatározott hártvásszárnyú rovarok névjegyzékét a kir. m. Természettudományi-Társulat által kiadott „A Magyar Birodalom Állatvilága“ című munka alapján soroljuk fel.

Fam. Tenthredinidae.

Cimbex humeralis Geoff. Visegrád — *lutea* L. Acsalag, Putnok.

Trichiosoma lucorum L. Bp. (Németvölgy). — *betuleti* Klg. Budapest.

Abia fasciata L. Putnok. — *sericea* L. Mehádia.

Amasis crassicornis Rossi. Visegrád.

Hylotoma coeruleipennis Retz. Budapest, Tiszaalpár, Visegrád, Kőhidgyarmat, — *pleuritica* Klg. és *fuscipennis* H. S. Visegrád. — *pagana* Panz. Mehádia. — *melanochroa* Gm. Visegrád, Putnok, Korones (Zemplén vm.), Mehádia. — *rosae* L. Visegrád, Pécs, Mehádia.

Cyphona furcata Vill. Hatvan.

Cladius pectinicornis Fourer. Visegrád, Mehádia.

Pteronus hortensis Htg. Visegrád.

Amauronematus fallax Lep. Bp. (Római fürdő).

Tomostethus ephippium Panz. Budapest (Római fürdő). — *fuscipennis* Fall. Visegrád.

Athalia glabricollis Thoms. Visegrád, Mehádia. — *spinarum* Fabr. Harta, Putnok, Korones, Mehádia. — *maculata* Mocs. Visegrád. — *annulata* Fabr. Bp. (Németvölgy, Szépvölgy, Római fürdő), Visegrád, Kőhidgyarmat.

Strongylogaster multifasciatus Fourer. Mehádia

Eriocampa ovata L. Tiszaalpár.

Poecilosoma luteola Klg. Mehádia. — *guttata* Fall. Budapest.

Emphytus cinctus L. Bp. (Németvölgy). — *didymus* Klg. Mehádia.

Dolerus pratensis L. Bp. (Római fürdő), Tiszaalpár. — *tremulus* Klg. Bp. (Római fürdő). — *germanicus* Fabr. Budapest. —

dubius Klg. Tiszaalpár. — *picipes* Klg. Bp. (Németvölgy). — *niger* L. Nagyatád. — *aeneus* Klg. Bp. (Németvölgy).

Tenthredopsis Thomsoni Knw var. *femoralis* Cam. Budapest. — *sordida* Klg. Visegrád. — *tarsata* Fabr. Bp. (Németvölgy), Visegrád. — *stigma* Fabr. Budapest. — *excisa* Thoms. Visegrád. — *hungarica* Klg. Bp. (Németvölgy, Farkasvölgy).

Macrophya rustica L. Visegrád, Mehádia, — *postica* Brullé. Tiszaalpár, Hatvan. — *rufipes* L. Tiszaalpár. — *diversipes* Schrk., *quadrimaculata* Fabr. et *carinthiaca* Klg. Visegrád. — *crassula* Klg. Visegrád, Hatvan, Mehádia. — *albicincta* Schrk. Bp. (Németvölgy). Visegrád, Hatvan.

Allantus annulatus Klg. Visegrád. — *temulus* Scop. Visegrád, Putnok. — *costatus* Klg. Köhidgyarmat, Mehádia. — *marginellus* Fabr. Visegrád, Mehádia. — *fasciatus* Scop. Visegrád. — *arcuatus* Forst. Dobsina.

Tenthredo albicornis F. Mehádia. — *coryli* Panz. Tiszaalpár.

Lyda erythrocephala L. Budapest.

Neurotoma flaviventris Retz. Tatatóváros.

Pamphilus depressus Schrk. Budapest

Megalodontes plagiocephalus Fabr. Visegrád, Putnok.

Fam. **Siricidae.**

Cephus pygmaeus L. Visegrád. — *pallipes* Klug. Budapest.

Fam. **Ichneumonidae.**

Ichneumon lineator Grav. Hatvan. — *ferreus* Grav. Visegrád. — *sarcitorius* L. Hatvan, Mehádia. — *suspitosus* Wesm., *gracilentus* Wesm., *gracilicornis* Grav. és *zonalis* Grav. Mehádia. — *xanthorius* Först. Visegrád. — *disparis* Poda. Hatvan.

Hoplismenus pica Wesm. Visegrád.

Amblyteles palliatorius Grav. Mehádia. — *monitorius* Panz. Budapest. — *fasciatorius* Fabr. Mehádia. — *amatorius* Müll. Putnok, Mehádia. — *quadripunctorius* Müll. Bp. (Németvölgy), Pécs, Hatvan, Mehádia. — *vadatorius* Illig. Harta. — *punctus* Grav. Mehádia. — *negatorius* Fabr. Bálványos-fürdő. — *sputator* Fabr. Dobsina. — *laboratorius* Panz. Putnok.

Catadelphus arrogator Fabr. Putnok, Mehádia.

Osphrynotus seductorius Grav. Zelenika.

- Cryptus viduatorus* Grav. Budapest, Mehádia.
Colpotrichia affinis Vol. Tiszaalpár.
Banchus falcator Fabr. Dobsina. — *similis* Kriechb. Csongrád.
Exetastes formicator Fabr. Tiszaalpár. — *nigripes* Grav.
 Bp. (Németvölgy), Dobsina. — *laevis* Vill. Dobsina.
Glypta vulnerator Grav. Tatatóváros.
Lissonota insignita Grav. Tiszaalpár.
Acenites dubitator Panz. Bp. (Szépvölgy), Visegrád.

Fam. **Braconidae.**

- Vipio terrefactor* Vill. Hatvan.
Iphiaulax impostor Scop. Tiszaalpár.

Fam. **Chrysididae.**

Ellampus coeruleus Dhlb. Visegrád. — *auratus* L. Kőhidgyarmat. — *v. virescens* Mocs. Tiszaalpár, Mehádia. — *aeneus* Fabr. Kisdersida (com. Szilágy).

Holopyga curvata Först. Mehádia. — *amoenula* Dhlb. Tiszaalpár, Kőhidgyarmat, Hatvan, Mehádia. — *chrysonota* Först. Budapest, Kőhidgyarmat, Mehádia. — *gloriosa* Fabr. et *fervida* Fabr. Mehádia. — *rosea* Rossi, Kőhidgyarmat.

Hedychium Gerstaeckeri Chevr. Harta. — *nobile* Scop. Tiszaalpár, Kőhidgyarmat, Putnok.

Chrysis dichroa Dhlb. Budapest, Hatvan. — *cuprea* Rossi. Visegrád. — *succincta* L. v. *bicolor* Lep. Mehádia. — *nitidula* Fabr. Huszt. — *fulgida* L. Mehádia. — *viridula* L. Tiszaalpár. — *v. cingulicornis* Först. Bp. (Sashegy). — *scutellaris* Fabr. Budapest, Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *inaequalis* Dhlb. Hatvan. — *ignita* L. Harta, Acsalag, Visegrád, Tatatóváros, Kőhidgyarmat, Futak, Mehádia. — *v. longula* Ab. Tiszaalpár, Mehádia. — *Ruddii* Schuck. Visegrád. — *pulchella* Spin. Mehádia. — *purpurata* Fabr. Putnok.

Parnopes grandior Pall Tiszaalpár.

Fam. **Formicidae.**

- Aphenogaster structor* Latr. Mehádia.
Myrmica lobicornis Nyl. Bp. (Szépvölgy).
Tetramorium caespitum L. Mehádia.

Dolichoderus quadripunctatus L. Tatatóváros, Muraszombat.
Tapinoma erraticum Latr. Bp. (Németvölgy).

Prenolepis imparis Say v. *nitens* Mayr. Bp. (Németvölgy).

Lasius alienus Först. Visegrád, Trencsén, Trencsénteplicz,
 Vásárhely (Com. Zemplén) — *brunneus* Latr. Mehádia. — *niger*
 L. Bp. (Németvölgy), Tiszaalpár, Trencsén, Trencsénteplicz.

Formica cinerea Mayr. Soborsin. — *cinereo-rufa* L. Mehádia.
 — *fusca* L. Árvaváralja. — *pratensis* Deg. Hatvan, Árvaváralja.
 — *rufa* L. Trencsén, Nagybánya, Zombolya, Mehádia.

Myrmecocystus cursor Fonsc. Tiszaalpár.

Camponotus herculeanus L. Budapest, Vratna-völgy, Kassa,
 Beregszöllös, Királydarócz, Tusnád. — *lateralis* Oliv. Mehádia. —
ligniperdus Latr. Kőhidgyarmat, Tatatóváros, Árvaváralja, Beregszöllös,
 Mehádia. — *marginatus* Latr. Koronc. — *sylvaticus* Oliv. Budapest. —
vagus Scop. Bp. (Római fürdő), Soborsin, Tatatóváros, Mehádia.

Fam. **Heterogynidae.**

Mutilla montana Panz. Mehádia. — *trifasciata* Rad. Tusnád.

Myrmosa melanocephala Fabr. Mehádia.

Pristocera depressa Fabr. Bp. (Németvölgy).

Scolia flavifrons Fabr. v. *haemorrhoidalis* Fabr. Hatvan,
 Nagykomlós, Futak, Mehádia. — *quadripunctata* Fabr. Tiszaalpár.
 Hatvan, Mehádia. — *hirta* Schrk. Tiszaalpár. Nagykomlós.

Elis sexmaculata Fabr. Tiszaalpár.

Tiphia morio Fabr. Visegrád. — *ruficornis* Schek. Mehádia.
 — *semipolita* Tourn. Harta, Tiszaalpár, Mehádia. — *sareptana*
 Tourn. Tiszaalpár.

Sapyga clavicornis L. Mehádia.

Fam. **Pompilidae.**

Ceropales albicinctus Rossi. Mehádia, Kisdersida. — *maculatus*
 Fabr. Koronc.

Pompilus albispinus Panz. Tiszaalpár. — *chalybeatus* Schiöckte
 Tiszaalpár. — *laesus* Moes. Mehádia. — *plumbeus* Fabr. Tiszaalpár.
 — *rufipes* L. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *vagans*
 Klug. Tiszaalpár, Hatvan, Pécs. — *viaticus* L. Tiszaalpár, B. ja.

Salix fuscus Fabr. Mehádia. — *versicolor* Scop. Tiszaalpár,
 Harta, Hatvan.

Fam. **Sphecidae.**

Pison atrum Spin. Pécs.

Trypo ylon figulus L. Pécs.

Notogonia pompiliiformis Panz. Tiszaalpár.

Tachytes europaeus Kohl. Tiszaalpár.

Tachysphex Panzeri Vanderl. Tiszaalpár. — *aerobates* Kohl.

Mehádia. — *pectinipes* L. Tiszaalpár, Dobsina, Mehádia. — *nidus* Spin. Tiszaalpár. — *spiniipes* Pz. Mehádia.

Dinetus pictus Fabr. Hatvan.

Palarus guttatus Fabr. Tiszaalpár, Hatvan.

Astata boops Schrk. Mehádia. — *minor* Kohl. Koroncs — *stigma* Panz. var. *femoralis* Mocs. Mehádia.

Mimesa Schuckardii Wesm. Mehádia.

Psen fuscipennis Dhlb. Tatatóváros.

Pemphredon unicolor Fabr. et *lethifer* Schuck. Mehádia. — *Wesmaeli* A. Mor. Bp. (Szépvölgy).

Diodontus minutus Fabr. Mehádia.

Sceliphron destillatorium Ill. Tiszaalpár, Harta, Hajdúszoboszló, Acsalag, Zelenika.

Sphex occitanicus Lep. et Serv. Tiszaalpár. — *maxillosus* Fabr. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *albisectus* Lep. Tiszaalpár.

Anmophila campestris Latr. Mehádia. — *sabulosa* L. Visegrád, Hatvan, Mehádia. — *Heydenii* Dhlb. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *hirsuta* Scop. Bp. (Német-, Farkasvölgy), Tatatóváros. *capucina* Costa Hatvan, Mehádia.

Philanthus triangulum Fabr. Tiszaalpár, Hatvan, Acsalag. — *coronatus* Fabr. Mehádia. — *venustus* Rossi Tiszaalpár, Hatvan

Cerceris rybiensis L. Mehádia. — *emarginata* Panz. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *dacica* Schlett. Tiszaalpár, Putnok. — *bupresticida* Duf. Mehádia. — *arenaria* L. Tiszaalpár, Hatvan, Putnok, Mehádia. — *luctuosa* Costa. Tiszaalpár, Tatatóváros, Hatvan, Mehádia. — *rubida* Lor. Tiszaalpár. — *quadrifasciata* Panz. Tiszaalpár, Mehádia. — *quadricincta* Vanderl. Mehádia. — *quinquefasciata* Rossi Hatvan. — *labiata* Fabr. Hatvan, Putnok.

Oxybelus latro Oliv. et *uniglumis* L. Tiszaalpár.

Mellinus arvensis L. Tiszaalpár.

Gorytes campestris Müll. Tiszaalpár. — *bicinctus* Rossi Acsalag. — *laticinctus* Schuck. Hatvan, Putnok, Mehádia. —

quinquecinctus Fabr. Pécs, Hatvan, Putnok, Királydaróc.

Stizus tridens Fabr. Tiszaalpár, Hatvan.

Bembex integra Panz., *Megerlei* Dhlb., *bidentata* Vanderl. et *oculata* Latr. Tiszaalpár.

Crabro brevis Vanderl. Tiszaalpár. — *albilabris* Fabr. et *elongatus* Vanderl. Mehádia. — *cribrarius* L. Putnok. — *vagus* L. Mehádia. — *fuscitarsis* H. S. Tiszaalpár. — *spinipes* Mor. Mehádia. — *chrysostomus* Lep. et *planifrons* Thoms. Putnok. — *fossorius* L. Mehádia. — *clypeatus* L. Tiszaalpár, Mehádia. — *alatus* Panz. Tiszaalpár.

Fam. Vespidae.

Eumenes pomiformis Fabr. Tiszaalpár, Harta, Pécs, Mehádia. *unguiculata* Vill. Mehádia.

Odynerus crassicornis Panz. Dobsina, Mehádia. — *Dantici* Rossi Tiszaalpár. — *gracilis* Brullé Mehádia. — *laevipes* Schuck. Visegrád. — *melanocephalus* Gmel. Budapest. — *minutus* Fabr. Pécs. — *nugdunensis* Sauss. Mehádia. — *parietum* L. Tatatóváros, Mehádia. — *v. renimacula* Lep. Tatatóváros, Hatvan. — *pictus* Curt. et *Rossii* Lep. Mehádia. — *simplex* Fabr. Tiszaalpár, Visegrád.

Pterocheilus terricola Mocs. Mehádia.

Alastor atropos Lep. Hatvan, Kőhidgyarmat.

Polistes gallica L. Tiszaalpár, Harta, Hódmezővásárhely, Pécs, Tatatóváros, Muraszombat, Visegrád, Hatvan, Terchovai és Szúlyói völgy.

Vespa crabro L. Csongrád, Pécs, Hatvan, Beregszöllős, Nagyág, Mehádia, Zelenika. — *germanica* Fabr. Visegrád, Kőhidgyarmat, Máriaczell. — *rufa* L. Mehádia.

Fam. Apidae.

Apis mellifica L. Tiszaalpár, Harta, Visegrád, Pécs, Acsalag, Beczkó.

Bombus hortorum L. Hatvan, Terchovai völgy, Mehádia. — *v. argillaceus* Scop. Nagyág, Bálványosfürdő. — *subterraneus* L. *v. borealis* Schmied. Terchovai völgy. — *Derhamellus* K. Visegrád, Mehádia. — *silvarum* L. Harta, Hatvan, Pécs. — *agrorum* Fabr. Pécs, Trencsén, Terchovai és Szúlyói völgy, Árvavárnya, Mehádia. — *cognatus* Steph. Hatvan. — *variabilis* Schmied. Budapest. Pécs,

Hatvan. — *pomorum* Panz. Pécs, Hatvan, Beczkó. — *lapidarius* L. Tiszaalpár, Pécs, Hatvan, Trenesén, Beczkó, Terchovai völgy, Mehádia. — *mastrucatus* Gerst. Terchovai völgy. — *terrestris* L. Harta, Visegrád, Pécs, Tatatóváros, Hatvan, Kassa, Beczkó, Trenesén, Futak, Zsombolya, Mehádia. — *v. lucorum* L. Terchovai völgy.

Podalirius quadrifasciatus Vill. Putnok. — *albigena* Lep. et *salviae* Mor. Pécs. — *magnilabris* Mor. Tiszaalpár. — *bimaculatus* Panz. Tiszaalpár. — *pubescens* Lep. Pécs, Putnok. — *vulpinus* Panz. Pécs. — *crinipes* Sm. Tiszaalpár, Pécs, Putnok. — *retusus* L. Visegrád, Mehádia. — *acervorum* L. Pécs, Hatvan. — *parietinus* Fabr. Pécs, Visegrád, Acsalag. — *furcatus* Panz. Mehádia.

Eucera dentata Klug Tiszaalpár, Pécs. — *pollinosa* Lep. Pécs. — *salicariae* Lep. Tiszaalpár. — *nana* Mor. Hatvan. — *scabiosae* Mocs. Tiszaalpár, Mehádia. — *malvae* Rossi Hatvan. — *longicornis* L. Tatatóváros, Mehádia. — *difficilis* Pérez Tiszaalpár, Mehádia. — *interrupta* Baer Bp. (Római fürdő), Visegrád, Hatvan. — *nigrifacies* Lep. Csikszentsimon. — *curvitaris* Mocs. Tiszaalpár. — *cinerea* Lep. Tiszaalpár,

Xylocopa cyanescens Brullé Mehádia. — *violacea* Poda Gerst. Visegrád, Köhidgyarmat, Pécs, Beczkó, Nagyág, Mehádia, Futak. — *valga* Gerst. Bp. (Németvölgy, Római fürdő), Visegrád, Köhidgyarmat, Mehádia.

Ceratina cyanea K. Pécs, Mehádia.

Macropis labiata Panz. Tiszaalpár. — *v. fulvipes* Fabr. Mehádia.

Systropha curvicornis Scop. Harta, Mehádia. — *planidens* Ger. Mehádia.

Melitta leporina Panz. Tiszaalpár, Hatvan.

Dasygaster plumipes Panz. Tiszaalpár, Acsalag, Hatvan. Mehádia.

Panurgus calcaratus Scop. Harta, Mehádia.

Camptopeum Friesei Mocs. Tiszaalpár, Mehádia.

Rhopites quinquespinosus Spin. Mehádia. — *canus* Ev. Pécs. — *Hartmanni* Friese. Pécs, Mehádia.

Nomia ruficornis Spin. Tiszaalpár. — *diversipes* Latr. Hatvan, Mehádia.

Colletes cunicularius L. Budapest, Visegrád. — *hylaeiformis* Ev. Tiszaalpár. — *picistigma* Thoms. et *Davesianus* K. Tiszaalpár, Mehádia.

Anthrena morio Brullé Czegléd, Tiszaalpár, Tatatóváros, Hatvan. — *ephippium* Spin. v. *dilecta* Mocs. Kőhidgyarmat, Tatatóváros. — *carbonaria* L. Tiszaalpár, Hatvan. — *nasuta* Gir. Pécs, Mehádia. — *pectoralis* Schmied. Budapest, Tiszaalpár. — *nitida* Fourcr. Bp. (Szépvölgy, Németvölgy), Visegrád, Mehádia. — *ovina* Klug Bp. (Szépvölgy). — *albicans* Müll. Bp. (Németvölgy, Lágymányos). — *tibialis* K. Budapest, Visegrád. — *nigroaenea* K. Visegrád. — *apicata* Sm. Bp. (Németvölgy). — *humilis* Jmh. Mehádia. — *taraxaci* Gir. Tiszaalpár, Visegrád, Hatvan. — *Gwynana* K. Budapest. — *praecox* Scop. Bp. (Németvölgy). — *niveata* Friese Bp. (Németvölgy), Visegrád. — *sericata* Szuh. Bp. (Lágymányos). — *ventralis* Jmh. Bp. (Németvölgy). — *scita* Everm. Hatvan. — *Hattorfiana* K. Mehádia. — *fimbriata* Brullé. Tiszaalpár. — *flavipes* Panz. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *labialis* K, Bp. (Németvölgy), Tiszaalpár, Hatvan. — *decipiens* Schek. Tiszaalpár. — *dorsata* K. Pécs. — *dubitata* Schek. Mehádia. — *chrysopyga* Schek. Budapest. — *convexiuscula* K. Tiszaalpár. — *hyppopolia* Schmied. Hatvan. — *albopunctata* Rossi Harta. — *Tschekii* Mor. (*nigrifrons* Sm.) Bp. (Németvölgy).

Halictus albipes Fabr. v. *affinis* Schek. Trencsénteplicz. — *calceatus* Scop. Tiszaalpár, Pécs, Hatvan, Trencsénteplicz, Terchovai völgy, Mehádia. — v. *elegans* Lep. Tiszaalpár. — *cephalicus* Mor. Mehádia. — *clypearis* Schek. Pécs. — *fasciatellus* Schek. Bp. (Római fürdő), Visegrád, Hatvan, Mehádia. — *interruptus* Panz. Pécs, Mehádia. — *leucozonius* Schek. Mehádia. — *laevigatus* K. Visegrád, Mehádia. — *maculatus* Sm. Bp. (Szépvölgy), Visegrád, Mehádia. — *major* Nyl. Visegrád. — *malachurus* K. Pécs, Tatatóváros. — *morbillosus* Kriechb. Tiszaalpár, Pécs, Hatvan. — *patellatus* Mor. Tiszaalpár, Visegrád, Hatvan. — *politus* Schek. Bp. (Németvölgy). — *quadrinotatus* K. Trencsénteplicz, Mehádia. — *rufocinctus* Nyl. Budapest. Mehádia. — *scabiosae* Rossi Budapest, Tiszaalpár, Visegrád, Pécs, Mehádia. — *sexcinctus* Fabr. Tiszaalpár, Putnok — *Smeathmanellus* K. Bp. (Németvölgy). — *tetrazonius* Klug Tiszaalpár, Pécs, Hatvan, Mehádia, Trencsénteplicz. — *tumulorum* L. Visegrád, Hajdúszoboszló, Mehádia. — *variipes* Mor. Visegrád, Mehádia. — *xanthopus* K. Bp. (Németvölgy), Mehádia. — *variegatus* Oliv. Mehádia. —

Eriades campanularum K. et *nigricornis* Nyl. Mehádia.

Osmia rufa L. Tiszaalpár — *cornuta* Latr. Visegrád, Hatvan. — *coerulescens* L. Bp. (Római fürdő, Németvölgy), Visegrád, Pécs,

Hatvan. — *melanogastra* Spin. Pécs, Tatatóváros, Putnok. — *fulviventris* Panz. Tiszaalpár, Mehádia. — *Solskyi* Mor. Bp. Tiszaalpár, Pécs, Visegrád, Mehádia. — *Panzeri* Mor. Bp. (Szépvölgy, Római fürdő), Tiszaalpár, Visegrád, Tatatóváros, Hatvan. — *gallarum* Spin. Mehádia. — *anthrenoides* Spin. Pécs, Visegrád. — *rufohirta* Lep. Visegrád. — *leucomelaena* K. Mehádia. — *adunca* Panz. Pécs, Tatatóváros. — *Spinolae* Schek. Mehádia. — *aurulenta* Panz. Bp. (Németvölgy, Római fürdő), Hatvan, Mehádia. — *bidentata* Mor. Mehádia.

Lithurgus fuscipennis Lep. Tiszaalpár, Mehádia. — *chryhurus* Fonsc. Hatvan, Mehádia.

Megachile lagopoda L. Budapest, Tiszaalpár, Tatatóváros, Mehádia. *Willughbiella* K. Tiszaalpár, Mehádia. — *circumcincta* K. Tiszaalpár. — *bombycina* Pall. Hatvan. — *ericetorum* Lep. Tiszaalpár, Pécs, Hatvan, Putnok. — *leucomalla* Gerst. Tiszaalpár, Hatvan. — *argentata* Fabr. Tiszaalpár, Pécs, Hatvan, Mehádia. — *apicalis* Spin. Tiszaalpár, Mehádia. — *dorsalis* Pérez Tiszaalpár. — *pacifica* Panz. Tiszaalpár, Tatatóváros, Hatvan. — *muraria* Fabr. Budapest, Visegrád, Mehádia.

Anthidium oblongatum Illig. Hatvan. — *manicatum* L. Pécs, Hatvan, Mehádia. — *florentinum* Fabr. Tiszaalpár, Hatvan, Mehádia. — *tenellum* Mocs. Nagy-Kömlös.

Prosopis variegata Fabr. Mehádia.

Specodes fuscipennis Germ. Tiszaalpár, Hatvan. — *pilifrons* Thoms Mehádia. — *subquadratus* Sm. Hatvan, Mehádia.

Psithyrus rupestris Fabr. Tiszaalpár, Hajdúszoboszló, Visegrád, Acsalag, Hatvan, Kassa. — *campestris* Panz. Acsalag. — *Barbutellus* K. Pécs, Terchovai völgy, Futak. — *vestalis* Fourcr. Visegrád, Pécs, Bálványosfürdő.

Melecta armata Panz. Visegrád, Hatvan.

Crocisa truncata Pérez, Acsalag.

Nomada succincta Panz. Visegrád. — *lineola* Panz. et *mutica* Mor. Budapest. — *nobilis* H. S. Budapest, Hatvan. — *fucata* Panz. Tiszaalpár, Mehádia. — *verna* Schmied. Budapest. — *trispinosa* Schmied. et *zonata* Panz. Hatvan. — *ruficornis* L. et *v. signata* Jur. Bp. (Németvölgy). — *flavoguttata* R. et *femoralis* Mor. Mehádia. — *Fabriciana* L. Bp. (Németvölgy). — *bifasciata* Panz. Visegrád.

Biastes brevicornis Panz. Hatvan, Mehádia.

Coelioxys erythropuga Först. et *rufocaudata* Sm. Tiszaalpár.
— *afra* Lep. Tiszaalpár, Hatvan. — *rufescens* Lep. Pécs, Mura-
szombat.

Lepke-eltérések a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményéből.

Irta A. Aigner Lajos.

V.

Himera pennaria Z. ab. *obscura* Dahlstr. (♂, 36 mm.) Felső szárnya sötétbarna, a sárga középszalag alig látható; az alsó szárny szegélye halványabb sötétbarna, tő felé fokozatosan világosabb színű. (Eperjes, 1895, okt. 6. Dahlström Gyula.)

Amphidasis betularia L. (♀, 52.5 mm) Mindkét szárny közepén széles, világos szürke szalag van. (Treitschke-gyűjtemény.)

Boarmia crepuscularia Hb. (♀, 30 mm.) Sötét színű, erőteljes rajzú, a kifelé fehér szélű csipkés szegélysáv igen erőteljes, a felső szárny szegélybeli pontjai eme fehér vonalig sávszerűen megnyúltak, kevésbé az alsó szárnyon. (Eperjes, 1896. ápr. 4. Dahlström Gyula). Ez az eltérés ab. *striata*-nak nevezhető.

Más példánynak (♂, 32 mm.) szárnyai világos szürkés barnák, rajzolatai igen szétfolytak, a középszalagnak csak uyoma látszik. (Eperjes, 1894. ápr. 15. Dahlström Gyula.)

Phasiane clathrata L. ab. *nocturnata* Fuchs (♂, 23 mm.) Világos fakó szürkésbarna, csupán a felső szárny szegélyterén van szétfolyó fehér sáv, a rojt fehér, barnással tarkítva.

Két más példány (♂, 21, ill. 22 mm.) feketés barna, miudkét szárny szegélyén gyér fehér pettyek sorakoznak. (Mind a három példány a Treitschke-gyűjteményben).

Spilosoma mendica Cl. (♀, 37 mm.) fekete foltokkal és pontokkal, még pedig a felső szárnyon 12, az alsó szárny közepén egy pont a szegély mentén több fekete pont. (Fiume, 1894. Pável János).

Parasemia Plantaginis L. ab. *hospita* Schiff. (♂, 39.5 mm.) Fekete, a fehér alapszín csak kisebb foltokban jelentkezik. Felső szárnyán egy sugár fut a tőtől a középtérig, a belső szegélyen